

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Poslanecká sněmovna

2021

VIII. volební období

Pozměňovací návrh

poslance Tomáše Vymazala

k vládnímu návrhu zákona kterým se mění zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

(ST 864)

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů se mění takto:

A. Pozměňovací návrhy

1. V části I, čl. I se za stávající bod 74. vkládá nový novelizační bod X, který zní:

„X. V § 44c se vkládá nový odstavec 3, který včetně poznámky pod čarou č. 11j) zní:

„(3) Vláda před zařazením látky na seznamy podle odst. 1 písm. a) bodu 2, odst. 1 písm. b) bodu 2, odst. 1 písm. c) bodu 2, odst. 1 písm. d) bodu 2, odst. 1 písm. e) bodu 2 a odst. 1 písm. g) bodu 2 posoudí, zda existuje důvod pro zařazení takové látky na seznam návykových látek z důvodu rozsahu jejího zneužívání anebo proto, že bezprostředně nebo nepřímo ohrožuje zdraví; přitom zejména posoudí výskyt adiktologických poruch^{11j)}, předávkování a úmrtí evidovaných v souvislosti s touto látkou.“

Poznámka pod čarou č. 11j) zní:

“11j) § 26 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.“

Následující odstavce se přečísľují.“

Následující body se přečísľují.

B. Vyznačení navrhovaných změn

(změny provedené pozměňovacími návrhy jsou vyznačeny ~~přeškrtnutě~~ nebo **tučně**)

§ 44c

Zmocňovací ustanovení

(1) Vláda stanoví nařízením seznam návykových látek, ve kterém uvede

a) seznam

^{11j)} § 26 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.

1. omamných látek zařazených do Seznamu I podle Jednotné úmluvy o omamných látkách a
2. dalších omamných látek, s nimiž je z důvodu rozsahu jejich zneužívání anebo proto, že bezprostředně nebo nepřímo ohrožují zdraví, nezbytné umožnit zacházení jen na základě povolení k zacházení, nebo je z tohoto důvodu nutné zabezpečit, aby léčivé přípravky obsahující tyto látky byly vydávány v lékárně pouze na elektronický recept s označením „vysoce návyková látka“ nebo na recept označený modrým pruhem vystavený v listinné podobě, stanoví-li tak zákon o léčivech, na žádanku označenou modrým pruhem,

b) seznam

1. omamných látek zařazených do Seznamu II podle Jednotné úmluvy o omamných látkách a
2. dalších omamných látek, u nichž je, z důvodu rozsahu jejich zneužívání anebo proto, že bezprostředně nebo nepřímo ohrožují zdraví, nutné zabezpečit, aby léčivé přípravky obsahující tyto látky byly vydávány v lékárně na elektronický recept nebo na recept vystavený v listinné podobě, stanoví-li tak zákon o léčivech, nebo na žádanku bez označení modrým pruhem,

c) seznam

1. omamných látek zařazených do Seznamu IV podle Jednotné úmluvy o omamných látkách a
2. dalších omamných látek, u nichž je, z důvodu rozsahu jejich zneužívání anebo proto, že bezprostředně nebo nepřímo ohrožují zdraví, nutné zabezpečit, aby látky a přípravky obsahující tyto další omamné látky byly používány pouze k omezeným výzkumným, vědeckým a velmi omezeným terapeutickým účelům vymezeným v povolení k zacházení,

d) seznam

1. psychotropních látek zařazených do Seznamu I podle Úmluvy o psychotropních látkách a
2. dalších psychotropních látek, u nichž je, z důvodu rozsahu jejich zneužívání anebo proto, že bezprostředně nebo nepřímo ohrožují zdraví, nutné zabezpečit, aby látky a přípravky obsahující tyto další psychotropní látky byly používány pouze k omezeným výzkumným, vědeckým a velmi omezeným terapeutickým účelům vymezeným v povolení k zacházení,

e) seznam

1. psychotropních látek zařazených do Seznamu II podle Úmluvy o psychotropních látkách a
2. dalších psychotropních látek, s nimiž je z důvodu rozsahu jejich zneužívání anebo proto, že bezprostředně nebo nepřímo ohrožují zdraví, nezbytné umožnit zacházení jen na základě povolení k zacházení, nebo je z tohoto důvodu nutné zabezpečit, aby léčivé přípravky obsahující tyto látky byly vydávány v lékárně pouze na elektronický recept s označením „vysoce návyková látka“ nebo na recept označený modrým pruhem vystavený v listinné podobě, stanoví-li tak zákon o léčivech, nebo na žádanku označenou modrým pruhem,

f) seznam psychotropních látek zařazených do Seznamu III podle Úmluvy o psychotropních látkách,

g) seznam

1. psychotropních látek zařazených do Seznamu IV podle Úmluvy o psychotropních látkách a
2. dalších psychotropních látek, u nichž je, z důvodu rozsahu jejich zneužívání anebo proto, že bezprostředně nebo nepřímo ohrožují zdraví, nutné zabezpečit, aby léčivé přípravky obsahující tyto látky byly vydávány v lékárně na elektronický recept nebo na recept vystavený v listinné podobě, stanoví-li tak zákon o léčivech, nebo na žádanku bez označení modrým pruhem, a

h) seznam přípravků zařazených do Seznamu III podle Jednotné úmluvy o omamných látkách.

(2) Vláda uvede seznam podle

- a) odstavce 1 písm. a) v příloze č. 1 k nařízení podle odstavce 1,
- b) odstavce 1 písm. b) v příloze č. 2 k nařízení podle odstavce 1,
- c) odstavce 1 písm. c) v příloze č. 3 k nařízení podle odstavce 1,
- d) odstavce 1 písm. d) v příloze č. 4 k nařízení podle odstavce 1,
- e) odstavce 1 písm. e) v příloze č. 5 k nařízení podle odstavce 1,
- f) odstavce 1 písm. f) v příloze č. 6 k nařízení podle odstavce 1,
- g) odstavce 1 písm. g) v příloze č. 7 k nařízení podle odstavce 1 a

h) odstavce 1 písm. h) v příloze č. 8 k nařízení podle odstavce 1.

(3) Vláda před zařazením látky na seznamy podle odst. 1 písm. a) bodu 2, odst. 1 písm. b) bodu 2, odst. 1 písm. c) bodu 2, odst. 1 písm. d) bodu 2, odst. 1 písm. e) bodu 2 a odst. 1 písm. g) bodu 2 posoudí, zda existuje důvod pro zařazení takové látky na seznam návykových látek z důvodu rozsahu jejího zneužívání anebo proto, že bezprostředně nebo nepřímo ohrožuje zdraví; přitom zejména posoudí výskyt adiktologických poruch^{11j}, předávkování a úmrtí evidovaných v souvislosti s touto látkou.

(34) Ministerstvo zemědělství stanoví k provedení § 24 vyhláškou seznam odrůd máku setého, které splňují podmínku maximálního obsahu 0,8 % morfinu v sušině z tobolek, a způsob zneškodňování makoviny.

(45) Ministerstvo zemědělství vydá vyhlášku k provedení § 13 odst. 11 písm. e) a f).

(56) Ministerstvo zdravotnictví vydá vyhlášku k provedení § 13 odst. 11 písm. a) až d), § 24b odst. 7, § 24d písm. b) a c) a § 24f odst. 3.

Pozn. pod čarou č. 11j):

11j) § 26 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.

C. Odůvodnění

Ministerstvo zdravotnictví v předkládané novele navrhuje změnu definice návykové látky (§ 2 písm. a)) tak, že vedle podmínky, že je látka uvedena v některé z příloh č. 1 až č. 7 nařízení vlády o seznamu návykových látek, doplňuje podmínku, že jde o látku „přírodního nebo syntetického původu, která má psychoaktivní účinky“. Jak uvádí důvodová zpráva, změna je vedena myšlenkou konkretizování zákonné právní úpravy, aby vymežila pojem návykové látky pro účely tohoto zákona; a to alespoň v základních rysech již v definici samotné, přičemž § 44c zákona o návykových látkách stanoví, jaké podmínky musí látky zařazené do některého ze seznamů omamných nebo psychotropních látek splňovat. Tyto podmínky podle § 44c jsou: a) jedná se o látky zařazené do některého ze seznamů Jednotné úmluvy o omamných látkách, nebo Úmluvy o psychotropních látkách; b) jedná se o látky, u kterých je třeba z důvodu rozsahu jejich zneužívání nebo z důvodu, že bezprostředně nebo nepřímo ohrožují zdraví, zavést určitý přísnější režim zacházení s nimi.

Z této definice vyplývá, že pokud není látka zařazena do některého ze seznamů Jednotné úmluvy o omamných látkách, nebo Úmluvy o psychotropních látkách, pro její zařazení do některé z příloh č. 1 až č. 7 nařízení vlády o seznamu návykových látek nestačí samotný fakt, že je tato látka psychoaktivní, nýbrž musí docházet ke zneužívání této látky, přičemž je rozhodující rozsah

takového zneužívání, nebo látka musí bezprostředně nebo nepřímo ohrožovat zdraví svých uživatelů.

K zařazení takové látky do některé z příloh č. 1 až č. 7 nařízení vlády o seznamu návykových látek nemůže stačit pouhé konstatování o psychoaktivitě či o nebezpečnosti takové látky, nýbrž musí být řádně posouzeno a zdůvodněno, zda byly splněny podmínky podle § 44c. Z tohoto důvodu se navrhuje doplnit zmocňovací ustanovení, ve kterém bude vláda povinna splnění podmínek podle § 44c výslovně posoudit.

Tento pozměňovací návrh je veden myšlenkou konkretizování zákonné právní úpravy, aby upřesnila podmínky pro zařazování látek mezi látky kontrolované nejen pro účely tohoto zákona, ale zejména i pro účely trestního zákoníku, neboť pouze zákonem mohou být stanoveny parametry trestného činu. Pokud trestní zákoník při vymezení trestných činů souvisejících s omamnými a psychotropními látkami vychází ze zákona o návykových látkách, je třeba jejich zařazení do příloh nařízení vlády zákonem vymežit a řádně zdůvodnit.

Tento návrh rovněž nepřímo reaguje na nález Ústavního soudu ze dne 23. 7. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 13/12, jenž označil za neústavní, aby „množství větší než malé“ omamných a psychotropních látek bylo určováno vládním nařízením, a jeho odpovídající část zrušil. Předkladatelé tohoto pozměňovacího návrhu se domnívají, že obdobně by mohlo být prohlášeno za neústavní zařazování látek do příloh nařízení vlády o seznamu návykových látek, pokud nebudou podmínky tohoto zařazování specifikovány ve zmocňovacích ustanoveních zákona o návykových látkách.